

РЕШЕНИЕ

№ 6320

гр. София, 07.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ГО I-7 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Гергана Коюмджиева

при участието на секретаря Йоана П. П.
в присъствието на прокурора Т. Ив. П.
като разгледа докладваното от Гергана Коюмджиева Гражданско дело № 20211100113424 по описа за 2021 година

Предмет на делото са обективно съединени искове справно основание чл.2, ал.1, т. 3, предл. 1 от ЗОДОВ, както и иск по чл.86 от ЗЗД.

По изложените в исковата молба, както и в молба - уточнение вх.№34593/21.12.2021г. обстоятелства М. А. Н. ЕГН *****, чрез адв. М. М. – пълномощник е предявил срещу Прокуратурата на Република България, обективно кумулативно съединени искове с правно основание чл.2, ал.1, т.3, предл.1 ЗОДОВ, за заплащане на сумата от 500 000лв., представляваща обезщетение за претърпени неимуществени вреди от незаконно обвинение, както и сумата от 13 663 192.23 лева, обезщетение за претърпени имуществени вреди, от които 28 695.33лв. пропуснато трудово възнаграждение в периода от13.02.2007г. до 15.06.2007г., когато поради наложена мярка „задържане под стража“ ищецът не е изпълнявал трудови задължения, както и сумата 13 634 496.97лв. - пропуснатата полза от неполучени трудови възнаграждения в периода 06.08.2010г./датата на уволнение/ до 24.08.2020г., ведно със законната лихва върху претендираните суми, считано от 07.11.2016г. - влизането в сила на Решение № 174 от 07.11.2016г., постановено по н.д. № 685/2016г. по описа на ВКС, 2-ро НО, до окончателното изплащане на сумите. Претендира разноски.

В исковата молба се твърди, че на 05.12.2006г. срещу ищеца М. Н. е образувано наказателно производство за престъпления по чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1; чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 и чл. 253, ал. 5, вр. ал. 3, т. 1, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК съгласно пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП, дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“ - НСП. Сочи се, че на 12.02.2007 г. М. Н. е привлечен в качеството на обвиняем. С постановление от 13.02.2007 г. ищецът е задържан за срок до 72 часа. С протоколно определение от 16.02.2007 г., постановено по н.ч.д. №И-26/2007 г., по описа на СГС, НО е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“ по отношение на същия, потвърдено с протоколно определение от 27.02.2007 г.,

постановено по ВНЧД №196/2007 г., по описа на САС, НО. Твърди се, че с постановление от 13.02.2007 г. на основание чл. 68 от НПК е наложена мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на страната“. Твърди се още, че с определение от 12.03.2007 г. е допуснато обезпечение по искане на СГП, съгласно което е наложен запор на банкови сметки на М. Н. до общ размер на сумата от 7 941 771 евро. Въз основа на определение от 03.04.2007 г. е издадена обезпечителна заповед на 04.04.2007 г., с която е наложена възбрана на всички недвижими имоти на М. Н., в това число апартаменти, гаражи, УПИ и магазин, всички находящи се в гр.София. Сочи се, че с протоколно определение от 15.06.2007 г., постановено по ВНЧД №703/2007 г., по описа на САС е изменена мярката за неотклонение от „задържане под стража“ в „парична гаранция“.

Наведен е довод, че ответника внесъл в СГС обвинителен акт срещу М. Н. за извършено престъпление по чл. 321, ал. 1 от НК; по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, пр. 2, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК.

На 30.06.2010 г. е постановена присъда по НОХД № 2227/2008 г., по описа на Софийския градски съд, НО, 19-ти състав, с която М. Н. е признат за виновен по така повдигнатите обвинения, като му е определено наказание 12 години „лишаване от свобода“ при първоначален строг режим на изтърпяване на наказанието в затвор. С присъдата същият е лишен от правото да заема държавна или обществена длъжност, да упражнява дейност, свързана с получаване на средства от европейски фондове за срок от 3 години и е постановена конфискация на една втора от имуществото му. Осъден е солидарно с другите обвиняеми да заплати сумата в размер на 2 925 328 лева, както и лихва в размер на 860 429.98 лева и държавна такса в размер на 151 430.32 лева общо възлизащо всичко на 3 937 188.30 лева. Сочи се, че с решение № 266 от 02.08.2012 г., постановено по ВНОХД № 461/2021 г., по описа на САС е отменена изцяло, горепосочената присъда и делото е върнато на прокуратурата за отстраняване на съществени процесуални нарушения. На 13.12.2013 г. СП внася обвинителен акт по досъдебно производство №305/2013, по описа на СО-СГП и пр. пр. №402/2013 г. по описа на СП. Сочи се, че с обвинителен акт е повдигнато обвинение на М. Н. за престъпления по чл. 321, ал. 1 от НК и по **чл. 212, ал. 5**, вр. ал. 3 пр. 2, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. чл. 26, ал. от НК. С разпореждане по НОХД № 1586/2013 г. по описа на СНС са наложени възбрани върху недвижими имоти и вещни права на М. Н., подробно посочени в исковата молба. На 30.05.2017 г. с Присъда по НОХД №770/2014 г. на Специализирания наказателен съд ищецът М. Н. е признат за невиновен по всички повдигнати обвинения в посоченото по-горе производство, потвърдена с Решение № 4/27.02.2020 г., постановено по ВНОХД №7/2018 г., състав на Апелативния специализиран наказателен съд. С Решение № 105 от 24.08.2020 г., постановено по Н.Д. № 325/2020 г., по описа на ВКС е отменено Решение № 4/27.02.2020 на АСПНС, постановено по ВНОХД №7/2018 г., в частта досежно обвинението по чл. 321, ал. 1 от НК и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АСПНС, в останалата си част Решение № 4/27.02.2020 г. на АСПНС е потвърдено. С протоколно определение от о.з. на 01.03.2021г. постановено, по ВНОХД № 434/2020 г. по описа на АСПНС, е прекратено наказателното производство водено срещу М. Н., за извършено престъпление по чл. 321, ал. 1 от НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване.

Сочи, че общата продължителност на горепосоченото наказателно преследване, образувано въз основа на прокурорска преписка №9640/2006г., по описа на СГП, дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“ - НСП срещу М. Н., е с продължителност

14 години, 3 месеца и 11 дни.

Изложени са съображения, че по прокурорска преписка № 14076/2007 г. и досъдебно производство № 134/2007 г. по описа на ГД „ДП“ МВР е изготвен обвинителен акт и е повдигнато обвинение на М. Н. за извършени престъпления по чл. 321, ал.3, вр. ал. 2, вр. ал. 1, пр. 2 от НК и по чл. 253, ал. 5, вр. ал. 3, т. 2 пр. 2, вр. ал. 1, пр. 1 алт. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. ал. 1, вр. чл. 26, ал. 1 от НК. Образувано е НОХД № 3693/2009 г. по описа на СГС, 29-ти състав, като с присъда № 122 от 29.03.2010г. ищецът е признат за виновен по повдигнатите обвинения по чл. 253 и по чл. 321, ал. 3, вр. ал. 2, вр. ал. 1 пр. 2, вр. с чл. 54 от НК, като му е определено едно общо най- тежко наказание в размер на 8 години „лишаване от свобода“ и му е наложена глоба в размер на 30 000 лева. С Присъда № 23 от 21.09.2012 г. по ВНОХД № 251/2011 г. по описа на Софийския апелативен съд е отменена Присъда № 122 от 29.03.2010 г. по НОХД № 3693/2009 г. по описа на СГС, в частта с която М. Н. е признат за виновен за извършени престъпления по чл. 321 и по чл. 153 и М. Н. е признат за невиновен. Във връзка с депозирано искане на Главния прокурор на Република България е постановено Решение № 568 от 12.03.2014 г., по касационно наказателно дело № 903/2013 г., по описа на ВКС, с което е отменена по реда за възобновяване на наказателни дела влязлата в законна сила Присъда № 23 от 21.09.2012 г. по ВНОХД №251/2011 г., по описа на Софийски апелативен съд и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на САС. С присъда № 22 от 09.11.2015 г. Софийски апелативен съд, НО, 4-ти състав е постановена нова въззивна присъда, която отменя присъда № 122 от 29.03.2010 г., постановена по НОХД №3693/2009 г. по описа на СГС, НО, 29-ти състав, в частта, с която М. Н. е признат за виновен и е осъден за извършени престъпления по чл. 321, ал. 3 вр. ал. 2 ал. 1 от НК и по чл. 253 от НК, потвърдена с Решение № 174 от 07.11.2016 г. по Н.Д. № 685/2016 г. по описа на ВКС. Сочи се, че общата продължителност на посоченото наказателно производство - дознание № 134/2007 г. по описа на ГД „ДП“-МВР, пр. пр. № 14 076/2007 г. по описа на СГП, което е образувано, чрез отделяне на материали от прокурорска преписка № 9640/2006 г., по описа на СГП, дознание №82/2006 г. по описа на ГД „БОП“ - НСП срещу М. Н., е 8 години, 11 месеца и 2 дни.

Твърди се, че през всичките тези 15 годни ищецът е преживял силни болки, страдания, психологическо напрежение, тревожност, безпокойство и страх. Преживеният стрес е повлиял негативно на емоционалното и здравословното му състояние, чувства на безпомощност, изолираност, безсъние, липса на апетит и постоянни нервни болки в областта на корема, започнал е да страда от безсъние и високо кръвно налягане. Същият е изпитвал притеснение, страх, срам, чувствал се е унижен. Станал затворен, необщителен и раздразнителен. След узнаването от близки и приятели, че е повдигнато обвинение от прокуратурата за извършено престъпление от общ характер, същият се отчуждил, дистанцирал и почти прекратил всякакви контакти с близките си. На 27.04.2007 г. след задържането му и прекарване за период от над два месеца в килия, същият постъпва в болница, поради влошаване на здравословното му общо състояние. След направени медицински прегледи на М. Н. е поставена диагноза: ХиперТ.чна болест, дислипидемия, подагра и реакция на дезадаптация. На 16.11.2012 г. на ищеца е направена операция вследствие на диагноза „Холециститис акута гангренозаперфоратива дифуза. Абсцесус субхепаталис. Хешатитис виралис типус А. хематома париетис абдоминис постоператива ад лапаратомиам субкосталис декс. Твърди, че през времето на наказателното преследване и особено след постановяване на двете осъдителни присъди общото му здравословно състояние силно се влошава,

което довежда до необходимостта от постоянно лечение в болнични заведения и/или домашни условия. Твърди се, че един от многото критични моменти от този период е свързан с невъзможността на ищеца за свободен и емоционално спокоен контакт с 9 годишният му син А. Н.. Вследствие на задържането му под стража М. Н. в продължение на 4 месеца и 2 дни не е имал възможност да осъществява контакт, респективно общуване с сина си, което е причина, съгласно психологичната консултация на сина му същият да изпадне в безпокойство, тревожност, страх, напрежение, превъзбуда и състояние на стрес. В следствие на психологическото разстройството на 9-годишния му син ищецът преживява изключително негативни емоционални състояния в следствие на обвиняването. М. Н. е бил силно притеснен от мисълта, че може да бъде осъден на лишаване от свобода, което да възпрепятства възможността да се грижи за син си. Това чувство е било подсилвано и от факта, че в същата ситуация е и била поставена и неговата съпруга М. Н.а. В хода на водените срещу М. Н. наказателни производство същият е променил ежедневието си, плановите за бъдещето и професионалната си ориентация, преживял е различни душевни болки и страдания като: страх от преследване, подслушване, тревожност, стрес, изразяващ се в прояви на депресия, нарушения в съня, апетита, концентрацията, мисли за самоубийство, уронено е доброто му име, загубил е приятелския си кръг, не могъл да продължи да развива успешно професионалната си кариера на търговски директор на „П.“ АД, от която е генерирал значителни финансови резултати, от които е издържал семейството си. През периода на наказателното преследване М. Н. претърпява на два пъти силен емоционален крах в следствие на загуба на два плода на бременната му съпруга М. Н.а. Твърди, че в хода на разследването, Прокуратурата е дала множество изявления, вследствие на които са генерирани множество статии, публикации в медиите, репортажи, излъчвани по време на новинарските емисии по всички телевизии, включително и публикация в „Ню Йорк Таймс“.

Наведен е довод, че трудовото му правоотношение на ищеца Н. е прекратено със заповед № 88 от 06.08.2010 г. на „П.“ АД, в която е посочено, като единствено основание за прекратяване на трудовото правоотношение наличието на образувано срещу ищеца наказателно преследване и постановени две осъдителни присъди. Вследствие на това, ищецът претърпял и имуществени вреди в общ размер на 13 663 192.23 лева, от които: 28 695.33 лева, представлява пропуснато трудово възнаграждение на ищеца за периода на задържането му под стража от 13.02.2007 г. до 15.06.2007г., което е с продължителност 4 месеца и два работни дни. За периода на задържането му под стража месечното трудово възнаграждение е било в размер на 7007 лева и сумата 13 634 496.97 лева, представляваща пропуснато трудово възнаграждение от М. Н. за периода от 06.08.2010 г. до 24.08.2020 г. Твърди се, че периода на задържането на М. Н. под стража от 13.02.2007 г. до 15.06.2007 г., е налице пряко причинно-следствена връзка между загубата на трудовото му възнаграждение и образуваното наказателно производство, по което е задържан под стража и което физически прави невъзможно изпълнение на трудовите му задължения съгласно трудовия му договор с „П.“ АД.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исквата молба от Прокуратурата на Република България. Ответникът, като процесуален субституент на държавата навежда възражение за изтекла давност. Навежда довод, че обвинението, по което наказателното производство е прекртно поради изтекла абсолютна давност не може да бъде основание за ангажиране отговорността на Прокуратурата по ЗОДОВ. Заявява, че от изложеното в исквата молба не става ясно какъв е в действителност

претендирания размер на обезщетението за всяко от незаконните обвинения. Позовава се на изложението в исковата молба, че спрямо ищеца са били водени две наказателни производства, които са приключили на различни дати, но не е ясно какъв е размерът на претендираното обезщетение за всяко от незаконните обвинения още повече, че увреждането и по данни на ищеца за едно от обвиненията е приключило на 07.11.2016г., когато е влязла в сила оправдателната присъда. Поддържа възражение, че Прокуратурата на РБ не може да носи отговорност за търпени вреди в резултат на лошите условия в арестите. В отговора е наведен довод, че Прокуратурата на РБ не може да носи отговорност за наложените от съда обезпечителни мерки, като липсват и доказателства същите да са обжалвани. Липсват доказателства за обжалване и на наложена забрана за напускане на страната. При преценката за продължителност на производството /следва да се съобрази че ищеца сочи две наказателни производства с два влезли в сила по различно време съдебни актове/ да се има предвид, че делата, в досъдебната им фаза са протекли в разумни срокове. Соци се, че по-голям период от време - наказателните производства са се намирали на три инстанции в съдебна фаза. Оспорва ПРБ да е изнасяла информация пред медиите относно воденото наказателно производство. Навежда възражение за прекомерност на размера на претенциите за имуществени и за неимуществени вреди, последната като несъобразена с принципа заложен в чл.52 от ЗЗД. Оспорва исковите претенции за имуществени вреди като неоснователни и недоказани. Соци, че не е налице причинна връзка между повдигнатото обвинение и неполучено трудово възнаграждение. Оспорва и акцесорната претенция за лихва, като пог.а с изтичане на тригодишна давност.

В о.с.з. ищецът чрез пълномощниците си адв. А. и адв.С. поддържа предявените икове. Представя списък на разноските по чл. 80 ГПК.

В о.с.з. Прокуратурата на Р България, чрез прокурор М. и прокурор П. от СГП поддържа възраженията наведени в отговора.

По делото като контролираща страна е осигурено участие на СГП.

*Софийски градски съд, ГО, I – 7 състав, като прецени събраните по делото доказателства по реда на чл. 235, ал. 2 вр. чл. 12 ГПК, доводите и възраженията на страните, намира за установено от **фактическа страна** следното:*

По делото не е спорно, като се установява и от приетите писмени доказателства, че на 05.12.2006г. срещу М. А. Н. и още шест лица е образувано наказателно производство за престъпления по чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1; чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 и чл. 253, ал. 5, вр. ал. 3, т. 1, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК съгласно пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП, дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“ - НСП.

Видно от приетото в препис постановление от 12.02.2007г. на СГП по дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“, пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП, на 12.02.2007 г. М. Н. е привлечен в качеството на обвиняем за извършени престъпления чл. 321, ал. 2, вр. ал. 1; чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 и чл. 253, ал. 5, вр. ал. 3, т. 1, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК, като е задържан за срок до 72 часа./л.39-

л.40, том 1 от делото /

От приетото в препис протоколно определение от 16.02.2007 г., постановено по н.ч.д. № И-26/2007 г., по описа на СГС, НО, 27 състав, се установява, че спрямо М. А. Н., М. С.а Н.а, Л.С. и И.Х.И. е взета мярка за неотклонение „задържане под стража“ по дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“, пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП./л.41- л.54, том 1 от делото/

С постановление от 05.12.2007 г. на прокурор от СГП е разделено досъдебното производство, като от материалите по ДП №82/2006г. по описа на ГД „БОП“, пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП, са отделени в самостоятелна пр. преписка с № 14076/2007 г. /досъдебно производство № 134/2007 г. /материалите, касаещи обвинението за изпиране на пари по чл. 253, ал.5 от НК./ л.27 –л.30, том 3 от делото/

По преписката №9640/2006 г. по описа на СГП останало обвинението, че обвиняемите лица участвали в организирана престъпна група, извършвала престъпления по чл. 212 от НК.

С определение от 12.03.2007 г. по н.ч.д.№ С-53/ 2007г. на СГС е допуснато обезпечение по искане на СГП с правно основание чл.72 от НПК, за обезпечаване на „отнемане на имущество в полза на държавата“ и „глоба“, съгласно което е наложен запор на банкови сметки на М. А. Н. до общ размер на сумата от 7 941 771 евро./л.83 - л.84, том 1 от делото/

Съгласно определение от 03.04.2007 г. на СГС, НО, 3 състав на 04.04.2007г. е издадена обезпечителна заповед, с която е наложена възбрана на недвижими имоти на М. Н., в това число апартаменти, гаражи, УПИ и магазин, всички находящи се в гр.София. /л.86, л-87, том 1 от делото/

Видно от протоколно определение от 15.06.2007 г., постановено по ВНЧД №703/2007 г., по описа на САС, НО, на 15.06.2007 е изменена мярката за неотклонение на М. А. Н. от „задържане под стража“ в „парична гаранция“ в размер на 10 000лв./л.88- л.95, том 1 от делото/

С постановление от 13.02.2007г. на прокурор от СГП спрямо ищеца Н. е наложена мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на страната“ по дознание №82/2006г. по описа на ГД „БОП“, пр. преписка №9640/2006 г. по описа на СГП. С определение от 01.07.2008г. по н.ч.д.№И 105/2008г. на СГС, НО, 9 състав е отменена наложената на ищеца мярка за процесуална принуда „забрана за напускане пределите на страната“./л.121, л.122, том 1 от делото/

С постановление за привличане на обвиняем от м.11.2007г. на дознател в ГД „БОП“ по дознание №82/ 2006г. М. А. Н. е привлечен като обвиняем за престъпления по чл.321, ал.1 и чл.212, ал.5 вр.ал.3, пр.2 , чл.20, ал.3 и 4, вр.чл.26 ал.1 НК, за това, че в периода м.август 2002 – м. декември 2005г. в гр.София, гр.Шумен и гр.Ямбол

организирал и ръководил организирана престъпна група извършвала престъпления по чл.212, ал.5 вр.ал.3, пр.2 , чл.20, ал.3 и 4, вр.чл.26 ал.1 НК, в качеството на подбудител умишлено склонил М. С.а Н.а, А.Ю.Ш., Л. Г. Г.а, Г.К.Г., В.Б.А. и И.Х.И. да извършат престъпления – като представят неистински документи от името на представляваните от тях дружества - „Е.“ АД, „Р.м.“ ЕООД, „П.Ч.“, „Р.г.“ ЕООД, „Р.к.“ ЕООД и П. ЕООД, пред Агенция „Сапард“, ДФ Земеделие, да сключат договори за безвъзмездна финансова помощ, като по силата на сключените договори Агенция „Сапард“ е отпуснала безвъзмездна финансова помощ от предприєдинителна програма на ЕС за развитие на селските райони на цитираните дружества, като получил без правно основание чуждо движимо имущество – сумата 14 527 514.30лв. по програма „Сапард“, с намерение да ги присвои, като измамата е в особено големи размери и представлява особено тежък случай. Взета е мярка за неотклонение – „гаранция в пари“./л.97-л.120, том 1 от делото/

Приет е в препис обвинителен акт на СГП по дознание №82/ 2006г. на ГД „БОП“, пр. преписка № 9640/2006 г. по описа на СГП срещу М. А. Н., М. С.а Н.а, А.Ю.Ш., Л. Г. Г.а, Г.К.Г., В.Б.А. и И.Х.И. за извършено престъпление по чл. 321, ал. 1 от НК; по чл. 212, ал. 5, вр. ал. 3, пр. 2, вр. ал. 1, пр. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4, вр. чл. 26, ал. 1 от НК. /л.123 – л.344, том 1 от делото/

С Присъда от 30.06.2010 г. по НОХД № 2227/2008 г., СГС, НО, 19 състав М. А. Н. е признат за виновен по повдигнатите обвинения за престъпления по чл. 212, ал. 5, във вр. с, ал. 3, пр. 2, във вр. с, ал. 1, пр. 1, във вр. с чл. 20, ал. 2-4, във вр. с чл. 26, ал. 1 от НК и му е наложено общо наказание от 12 /дванадесет/ години лишаване от свобода при първоначален строг режим. С присъдата от 30.06.2010г. е ноложено наказани лишаване от правото да заема държавна или обществена длъжност за 3 години и е постановена конфискация в размер на 1/2 /една втора част/ от имуществото му. /препис от Присъда от 30.06.2010 г. по НОХД № 2227/2008 г., СГС, НО, 19 състав на л.345-л.499 от делото/

С решение № 266 от 02.08.2012 г., постановено по ВНОХД № 461/2021 г., по описа на САС е отменена Присъда от 30.06.2010 г. по НОХД № 2227/2008 г., СГС, НО, 19 състав и делото е върнато на прокуратурата за отстраняване на съществени процесуални нарушения.

На 13.12.2013 г. по прокурорска преписка № 9640/2006 г. по описа на СГП е внесен обвинителен акт в Специализирания наказателен съд срещу М. А. Н., М. Н.а, А.Ю.Ш., Л. Г. Г.а, Г.К.Г., В.Б.А. и И.Х.И. с обвинения по чл. 321, ал. 1 от НК – за образуване и ръководство / досежно М. Н./ и участие – за останалите обвиняеми, в гр.София, гр.Шумен и гр.Ямбол, през периода м.август 2002 г. – м.декември 2005 г. в организирана престъпна група за извършване на престъпления по чл.212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2, вр. ал.1, пр.1 , вр. с чл. 20, ал.2, 3 и 4 и чл. 26 от НК, като групата се състои

от М. Н., М. Н.а, А.Ш., Л. Га, В.А., И.И., и по чл. 212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2 вр. ал.1 пр.1 вр. чл.20 и чл. 26 от НК – документна измама в особено големи размери, представляваща особено тежък случай, осъществена от посочените обвиняеми като извършители.

С Присъда от 30.05.2017г. постановена по НОХД №770/2014 г. по описа на СпНС ищецът М. А. Н. е признат за невиновен и оправдан по повдигнатите обвинения по чл.212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2, вр. ал.1, пр.1 , вр. с чл. 20, ал.2, 3 и 4 и чл. 26 от НК.

След подаден от Специализираната прокуратура протест срещу Присъда от 30.05.2017 г. постановена по НОХД №770/2014 г. по описа на СпНС е образувано ВНОХД №7/2018 г. по описа на АпСНС.

С Решение № 4/27.02.2020 г., постановено по ВНОХД №7/2018 г., на Апелативния специализиран наказателен съд, е отменена Присъда от 30.05.2017г. постановена по НОХД №770/2014 г. по описа на СпНС, в частта в която Л. Га и И.Х.И. са оправдани, като по отношение на тях производството е прекратено поради изтекла давност, съгласно чл.80, ал.1, т.3 НК, като оправдателната присъда в останалата част е потвърдена.

Решение № 4/27.02.2020 г., постановено по ВНОХД №7/2018г. на АпСНС е подписно с особено мнение на член от състава – съдия К.Р., която посочила, че не е съгласна със становището на мнозинството от състава и обосновала, че подсъдимите М. А. Н., М. Н.а, А.Ю.Ш., Л. Г. Га, Г.К.Г., В.Б.А. и И.Х.И. следва да бъдат признати за виновни с реализиране на наказателна отговорност. В особеното мнение на съдия Райчева е отразено, че при изяснената от АСНС фактология действията на подсъдимите са били насочени към регистриране и управление на дружества с идентичен предмет в областта на месопреработването с цел кандидатстване по програма САПРАД, което на практика е било реализирано с усвояване на значителни по размер евросредства, чрез заобикаляне на закона, тъй като според доказателствата всички дружества „Е.“ АД, „Р.м.“ ЕООД, „П.Ч.“, „Р.г.“ ЕООД, „Р.к.“ ЕООД и П. ЕООД са били под контрола на подс.М. Н., ползвали са едни и същи административни адрес в гр.София и гр.Шумен, някои от управляващите са били назначавани на трудови договори в „П.“ АД./л.465- л.473, том.2 от делото/

С Решение № 105 от 24.08.2020 г., постановено по Н.Д. № 325/2020 г., по описа на ВКС, I НО, е отменено Решение № 4/27.02.2020 на Апелативния специализиран наказателен съд, постановено по ВНОХД №7/2018 г., в частта, в която е потвърдена присъда на СНС, спрямо подс. М. А. Н., и подс. А.Ю.Ш., относно обвинението по чл. 321, ал. 1 от НК и делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на АСНС. В останалата си част Решение № 4/27.02.2020 г. на АСНС е потвърдено. /л.1- л.24, том 3 от делото/

С протоколно определение от о.з. на 01.03.2021г. постановено по ВНОХД №

434/2020 г. по описа на АСНС, е прекратено наказателното производство водено срещу М. Н., за извършено престъпление по чл. 321, ал. 1 от НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване. /л.25-л.26, том 3 от делото/

Установява се, че обвиненията срещу ищеца за престъпления чл. 321, ал.1 и чл. 253, ал.5 от НК /пране на пари/ по отделената пр. преписка № 14076/2007 г. станала предмет на обвинителния акт, внесен в СГС, като е образувано НОХД № 3693/ 2009 на СГС, НО, 29 състав.

С Присъда № 122 от 29.03.2010 г. по нохд № 3693/2009 г. на СГС, НО, 29 състав М. А. Н. е признат за виновен в това, че в периода м.март 2003 г. – м.декември 2006 г. в гр.Шумен, гр.Ямбол, гр.Карнобат, гп.Перник, гр.Бургас и гр.София ръководил и участвал в организирана престъпна група, създадена да върши престъпления по чл. 253 от НК, като групата се състои от М. Ст. Н.а, А.Ю.Ш., Г.К.Г., В.Б.А., И.Х.И., поради което и на основание чл.321, ал.3, вр. с ал.2 вр., ал.1, пр.2 и чл.54 от НК го осъдил на четири години лишаване от свобода, като го признал за невинен и го оправдал по обвинението да е участвал и ръководил група, образувана и с участието на Л.С. в периода м. март 2003 г. – м.декември 2006 г., като подбудител умишлено склонил М. Ст. Н.а да извършат престъпления - финансови операции - банкови преводи с имущество и се разпоредят със суми, представляващи субсидии по програма „Сапард“, като помагач умишлено улеснил извършването на престъпленията, като предоставил разкрити банкови сметки и улеснил концентрирането и съсредоточаването в патримониума на „К. е” Л. сумите от получените субсидии, като дружествата са фактически контролирани и управлявани от Н. по силата на пълномощие и собственост и като извършител в съучастие с различни лица – М. Ст. Н.а Г.К.Г., В.Б.А., И.Х.И. и А.Ш., извършил повече от два пъти финансови операции със средства в общ размер 12 838 033,90 лева, за които знаел, че са придобити чрез престъпления по чл. 212 от НК и са в особено големи размери и случаят е особено тежък поради което и на основание чл. 253, ал.5, вр. с ал.3, т.2, пр.2 вр. ал.1, пр.1 , алт.1 и чл. 20, ал.2,3,4, вр. ал.1 и чл. 54 от НК го осъдил на десет години лишаване от свобода и глоба в размер на 30 000 лева, като го признал за невинен и го оправдал по обвинението за продължавана престъпна дейност. На основание чл. 23 от НК на М. Н. е определено наказание десет години лишаване от свобода и глоба в размер на 30 000 лева./препис на л.109-л.122, том 3 от делото/

С присъда № 23 от 21.09.2012 г. постановена по ВНОХД № 251/2011г. по описа на Софийският апелативен съд, НО, 7 състав е отменена първоинстанционната присъда № 122 от 29.03.2010 г. по нохд № 3693/2009 г. на СГС, НО, 29 в осъдителната ѝ част и вместо нея постановил друга, с която М. Арексиев Н. и другите подсъдими са оправдани по повдигнатите им обвинения по чл.321, ал.3, вр. ал.2,вр. ал.1 и по чл. 253,

ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1, вр. с чл. 20 от НК. На основание чл. 289,ал.1, вр. с чл. 24, ал.1,т.4 от НПК въззивната инстанция прекратила наказателното производство, водено срещу Г.Г., поради смърт в хода на процеса. /л.127-л.130 от делото/

Срещу оправдателната присъда постановена по ВНОХД № 251/2011г. по описа на САС на 25.09.2012г. е депозиран касационен протест от прокурор от Апелативна прокуратура София. /л.135, том 3 от делото/

След оттегляне на касационния протест с изявление на апелативния прокурор на АП София от 21.11.2012г. присъда №23 от 21.09.2012 г. постановена по ВНОХД № 251/2011г. на САС е влязла в сила на 22.11.2012г.

Не е спорно, че главният прокурор отправил искане за нейната отмяна по реда на възобновяване по глава тридесет и трета от НПК.

Видно от решение № 568 от 12.03.2014 г. по внохд №903/2013 г. Върховният касационен съд, първо НО, касационният състав установил наличие на основания по см. на чл. 422, ал.1, т.5 във вр. с чл. 348,ал.1, т.1 и т.2 от НПК, като отменил въззивната присъда и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на апелативния съд./препис на л.136 – л.150, том 3 от делото/

Видно от присъда № 22 от 09.11.2015 г. постановена по ВНОХД № 219/2014г. на Софийски апелативен съд, НО, 4-ти състав, при новото разглеждане е постановена присъда, с която се отменя присъда № 122 от 29.03.2010 г., постановена по НОХД №3693/2009 г. по описа на СГС, НО, 29-ти състав, в частта, с която М. Н. е признат за виновен и е осъден за извършени престъпления по чл. 321, ал. 3 вр. ал. 2 ал. 1 от НК и по чл. 253 от НК, като ищецът е признат за невиновен и оправдан по повдигнатите побвинения. /л.151- л.244, том 3 от делото/

Видно от решение № 174 от 07.11.2016 г. на ВКС, второ НО, протестираната от прокурор от АП София присъда № 22 от 09.11.2015 г. на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, 4-ти въззивен състав, постановена по внохд № 219/2014 г. на САС е оставена в сила./препис на л. 249 –л.277, том 3 от делото/

Общо периода на наказателно производство с обвинения за престъпление по чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК - дознание № 134/2007 г. по описа на ГД „ДП“-МВР, пр. пр. № 14 076/2007 г. по описа на СГП, което е образувано, чрез отделяне на материали от прокурорска преписка № 9640/2006 г., по описа на СГП, дознание №82/2006 г. по описа на ГД „БОП“ - НСП срещу ищеца М. Н., е с продължителност 8 години, 11 месеца и 2 дни.

Видно от трудов договор от 01.02.2002г., същия е сключен между „П.“ АД и ищеца М. Н., за длъжността „търговски директор“, при уговорено трудово възнаграждение 1800лв., непълно работно време 4 /четири/часа./л.320, том 3 от делото/

С допълнително споразумение от 01.06.2010г- към трудов договор

№4/01.02.2002г. сключен между „П.“ АД и М. Н. трудовото възнаграждение е увеличено от 5000 лв. на 100 000лв./л.330, том 3 от делото/

По делото е приета Заповед №88 /06.08.2010г. на изп. директор на „П.“ АД, с която въз основа на публикации в печата и електронните медии за постановени две осъдителни присъди по НОХД №3693/2009г. на СГС и НОХД №2227 /2008 г. на СГС, на М. А. Н. е наложено наказание „уволнение“ по смисъла на чл.188, т.3 КТ за допуснатата злоупотреба с доброто име и уронване авторитета на работодателя, като е прекратено трудовото му правоотношение за длъжността „търговски директор“ в „П.“ АД на основание чл.330, ал.2, т.6 ГПК. /л.307, том 3 от делото/

Ищецът М. Н. предявил искове с правно основание чл.344, ал.1, т.1, т.2 и т.3 от КТ за отмяна на уволнението, възстановяване на заеманата длъжност и присъждане на обезщетение за периода 06.08.2010г. – 06.02.2011г., през което ищецът е полагал труд на по-ниско платена длъжност.

С в.с. решение от 25.03.2011г. постановено по гр.д.№ 43170/ 2010г. на СРС, ГО, 67 състав са отхвърлени предявените от М. А. Н. срещу „П.“ АД, искове с правно основание чл.344, ал.1, т.1 КТ за отмяна на уволнението, извършено със Заповед №88 /06.08.2010г. на изп. директор на „П.“ АД, с пр. основание чл.344, ал.1, т.2 КТ за възстановяване на заеманата до уволнението длъжност, иск с пр. основание чл.344, ал.1, т.3 КТ за заплащане на сумата от 649 198,80лв., представляваща обезщетение за времето в периода 06.08.2010г. – 06.02.2011г., през което ищецът е полагал труд на по-ниско платена длъжност. За да отхвърли исковете, съдът е установил, *че през м.юни 2010г. независимо от водените срещу ищеца наказателни производства и невлязлата в сила осъдителна присъда, работодателят е увеличил трудовото възнаграждение на М. Н. на 100 000лв. /повече от 20 пъти/, като приел, че уволнителната заповед е симулативна и предназначена да създаде привидно правно състояние на прекратено трудово правоотношение./л.309-л.311, том.3 от делото/*

С решение от 24.10.2011г. по гр.д.№8121 /2011г. по описа на СГС, ГО, IV-A въззивен състав е потвърдено решение от 25.03.2011г. постановено по гр.д.№ 43170/ 2010г. на СРС, ГО, 67 състав.

С Определение №551 /17.04.2012г. по гр.д.№1764/2011г. на ВКС, Трето ГО не е допуснато касационно обжалване на решение от 24.10.2011г. по гр.д.№8121 /2011г. по описа на СГС, ГО, IV-A въззивен състав./л.315-л.318, том.3 от делото/

Приети са пет епикризи за проведено лечение на ищеца в болнични заведения, както и множество резултати от медицински и образни изследвания, които са обсъдени от вещите лица по допуснатата СМЕ./л.278-л.303, том 3 от делото/

От приетото заключение на съдебно медицинската експертиза, изготвена от вещото лице д-р М. М. – спец. вътрешни болести, се установява, че В периода от 13.02.2007г. до момента на изготвяне на СМЕ ищецът М. Н. е страдал от следните

заболявания: ИБС- микроваскуларна форма. САП II ФК, ХиперТ.чна болест(доказана преди разглеждания период), Дислипидемия, Подагра - ставните и усложнения са описани след ЯМР на 09.10.19г., друга ставна патология- гонартроза, Реакция на дезадаптация, Язвена болест на дванайсетопръстника- състояние след стомашна резекция- старо заболяване (доказано преди разглеждания период); ГЕРБ с езофагит; еритемо- ексудативен гастрит (от ендоскопско изследване); Дифузен паренхимен процес на черния дроб (по ехографска находка), за което няма данни, че е старо заболяване; Хепатит А (05.11.12г) - диагнозата е поставена на базата на доказани патологично завишени чернодробни проби. Сочи се, че ищецът е постъпил във ВМА – клиника по чернодробно – панкреатичан хирургия и транспантология за операция на холецистит с усложния, ингвинална херния в дясно оперирана през 2013г., COVID 19 през 2021г. Обоснован е извод, че ищецът страда от много заболявания – сърдечни, обменни и на гастро – интестиналния тракт, които прогресират в условия на стрес. Вещото лице д-р М., пояснява, *че повечето от заболяванията са описани от преди наказателните производства, но стресът е довел до по-тежко протичане на заболяванията на ищеца.*

От приетото заключение на съдебно медицинската експертиза, изготвена от вещото лице д-р Д. М. – спец. кардиолог, се установява, че в периода от 13.02.2007г. до момента на изготвяне на заключението ищецът М. Н.,

е имал следните заболявания:

Настоящи: Артериална хиперТ.я - 27.04.2007г.(като е възможно началото на това заболяване да е преди тази дата) и до настоящия момент; Ишемична болест на сърцето-микроваскуларна форма - заболяването е установено през ноември 2015г.; Подагра с подагрозни кризи- 27.04.2007г. (възможно е началото на това заболяване да е преди тази дата) и до момента; Двустранна гонартроза; Гастроезофагеална рефлуксна болест - 2012г.; Хрон.гастрит - 2012г.; Киста на ляв бъбрек-2012г.; Стеатоза на черен дроб.

Като минали заболявания в заключението са описани:

- Язва на пилора с пилорна стеноза - оперирана по Билрот I през 1994г.; Калкулозен холецистит с перфорация и субхепатален абсцес на черен дроб - опериран през ноември 2012г.; Индиректна ингвинална херния в дясно - опериран през май 2013г. Синдром на ротаторния маншон на рамото – оперативно лечение през май 2014г. Кератоконюктивит -септември 2019г. Според вещото лице д-р Д. М. от приложената медицинска документация не се установява трайно увреждане на здравословното състояние на ищеца М. Н., но се установява влошаване на здравословното състояние на ищеца М. Н. от 13.02.2007г. изразяващо се в необходимостта от провеждане на няколко оперативни интервенции, възникване на тежки дегенеративни промени по коленните стави свързани с дългогодишна подагра,

хронични възпалителни промени по стомаха, чернодробно заболяване свързано с нарушения в липидната обмяна.

В заключението на СМЕ е обосновано, че Артериална хиперт.я е мултифакторно заболяване и не може да се посочи само стреса и напрежението като пряка причинноследствена връзка за възникването им той може да е един от факторите, които е допринесъл за възникването на това заболяване, ако то е настъпило след 02.2007г. Според заключението на СМЕ останалите заболявания не са в пряка причинно-следствена връзка с воденото срещу ищеца М. Н. наказателно производство.

Съдът намира, че заключението на СМЕ с вещо лице д-р Д. М., както и заключението на СМЕ с в.л. д-р М. М. обосновано дават отговор на поставените задачи, след обсъждане на ангажираните по делото медицински документи, същото не е и оспорено от страните, поради което съдът го кредитира изцяло.

По почин на ищеца по делото са събрани гласни доказателства, чрез разпит на свидетелите Л.М. и П.Х.И..

Свидетелят Л. М., сочи в показанията си в о.с.з. на 28.03.2023г., че познава М. Н. от повече от 20 години, защото са колеги и приятели. Знае, че срещу М. имало два наказателни процеса, които продължили около 15 години. Единият бил за пране на пари, другият за незаконно усвояване на евросредства. Според свид. М. преди да почнат делата ищецът бил усмихнат, приятен и комуникативен човек. Двамата спортували заедно, ходили да плуват. Когато почнали делата М. се променил, станал свит, страдал и се притеснявал за семейството си. Физическото му състояние се влошило. Имал някакви болки в главата, болки в стомаха. Впоследствие станало ясно, че има и високо кръвно. Два-три пъти влизал в болница на лечение. Претърпял операция на колената. При ищеца имало много тежки моменти в хода на делата. Бил повече от 4 месеца в ареста, като в този период се притеснявал за детето си. Наред с това, приятелския му кръг се отдръпнал, хората го избягвали. Поради широкото медийно отразяване на делата, често го сочели с пръст и го коментирали. Соци още, че ищецът имал и финансови проблеми, заради блокираните средства, поради което свидетелят М. му е помагал финансово.

В показанията на свидетелката П.Х.И. се съдържат данни, че наказателното производство срещу ищеца започнало на 13.02.2007г., когато го арестували по две обвинения – за пране на пари и за документна измама. Свидетелката и всички около ищеца били много изненадани. Соци, че Н. изпаднал в тежко положение, защото и двама със съпругата му били арестувани, а средствата му блокирани. Притеснявал се за 9 годишния си син, който останал без грижата на родителите. Н., останал в ареста четири месеца, повечето време в болнична стая, защото вдигнал кръвно налягане от стреса. Делата се отразили много тежко на имиджа му, като търговец на патешки продукти работещ с чужбина. Клиентите им във Франция също разбрали, поради широкия

отглас в медийте. Отдръпнали се близки, колеги и въшни хора, защото решили, че той е престъпник, след масовите публикации и изказвания на прокурори. М. изпаднал в изолация, което се отразило зле, както на семейството му, така и на здравето му. Свид. Х. сочи още, че през 2010г. М. Н. вземал заплата от 100 000лв., като търговски директор на „П.“ АД, защото лично изградил структура, която допринесла за добър финансов резултат на фирмата, имали и договор с френската верига „Карфур“. Свидетелката сочи, че била на обсъждането в Съвета на директорите на дружеството през 2010г., когато било взето решение за освобождаването на М. Н..

Показанията на свидетеля М. са непротиворечиви, житейски логични и кореспондират на заключението на СМЕ, поради което съдът ги кредитира. Показанията на свидетелката П.Х.И., съдът преценява по реда на чл.172 ГПК, предвид заявените близки отношения с ищеца, както предвид и обстоятелството, че същата е имала качеството на подсъдима по НОХД № 3693/2009г. на СГС, наред с ищеца Н..

Във връзка с твърденията за неимуществени вреди от засягане на доброто име по делото са представени 28 публикации в редица електронни и печатни медии съдържащи данни и журналистически коментари относно „делото САПАРД“ и развитието на обвинението срещу М. Н.. /л.369-л.421, том3 от делото/

От приетото неоспорено заключение на съдебно - счетоводна експертиза, се установява, че за периода от 13.02.2007г. до 15.06.2007г. /периода на мярката „задържане под стража“/ брутно трудово възнаграждение, което би получил ищеца от „П.“ АД възлиза на 28 728,70лв. Вещото лице С. се позовава на приложената по делото ведомост за изплатени заплати съставена от дружеството „П.“ АД (на л.331 от том 3 на делото) и констатира, че към датата на прекратяване на трудовия договор на ищеца Н., основното месечно трудово възнаграждение на ищеца е било в размер на 100 000,00 лв., което се потвърждава и от извършената проверка в НОИ по партидата на ищеца, от вещото лице. Според заключението изчисленият общ размер на основното трудово възнаграждение на ищеца, в случай че трудовият му договор не е бил прекратен, за пропусения период, е 12 058 008.66 лв. Изчисленият общ размер на допълнително възнаграждение за прослужена година, в случай че трудовият на ищеца договор не е бил прекратен, за процесния период според ССЧЕ 1 576 488.31 лв. Направен е извод, че общият размер на брутно трудово възнаграждение на ищеца в случай че трудовият му договор не е бил прекратен, за пропусения период, включващо - основно и допълнително възнаграждение, е 13 634 496.97 лв.

Заключението на ССЧЕ е компетентно изготвено и пълно, същото е неоспорено от страните, поради което съдът го кредитира.

*Установеното от фактическа страна сочи на следните **правни изводи**:*

Отговорността на държавата по чл.1 и чл.2 от ЗОДОВ е обективна. Държавата отговоря за вреди, причинени от незаконни актове, действия или бездействия на нейни органи и длъжностни лица, при или по повод изпълнение на техни задължения. Съгласно чл. 2, ал. 1, т. 3, предл. първо ЗОДОВ държавата отговоря за вредите, причинени на граждани от разследващите органи, прокуратурата и съда при обвинение в извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано.

По допустимостта на иска по чл.2, ал.1 т.3 от ЗОДОВ:

Законодателят е предвидил, че следва да се ангажира отговорността на държавата за вреди, причинени на граждани от незаконни действия на правозащитните органи. Пасивно легитимирани да отговарят по иск с пр.основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ са държавните органи, които имат правосубектност, и чиито длъжностни лица с неправилни действия са причинили вреди на граждани. В конкретния случай пасивно легитимирана да отговаря по претенцията е Прокуратурата на Република България. С оглед наличието на правен интерес от предявяване, надлежна активна и пасивна легитимация предявените иски с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, се явяват допустими.

По основателността:

Относно иска за обезщетение на неимуществени вреди с правно основание чл.2, ал.1, т.3, предл.1 от ЗОДОВ:

Държавата, съгласно чл. 2, т.3 от ЗОДОВ, отговаря за вредите, причинени на граждани от органите на следствието, прокуратурата и съда вследствие незаконно обвинение за извършване на престъпление, ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано, след като наказателното преследване е погА.о по давност или деянието е амнистирано. Отговорността на държавата има обективен характер и се реализира чрез заплащане на обезщетение, което съгласно чл. 4 от ЗОДОВ се дължи за всички имуществени и неимуществени вреди, пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение. Доказването на вредите и на причинно-следствената връзка между тях и незаконното обвинение е изцяло в тежест на ищеца, сезирал гражданския съд с иск за заплащане на обезщетение по реда на този закон. Искът за обезщетение съгласно чл. 7 от ЗОДОВ се предявява срещу държавните органи, от чиито незаконни актове са последвали вредите.

Общо периода на наказателно производство с обвинения за престъпление по чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК - дознание № 134/2007 г. по описа на ГД „ДП“-МВР, пр. пр. № 14 076/2007 г. по описа на СГП, което е образувано, чрез отделяне на материали от прокурорска преписка №

9640/2006 г., по описа на СГП, дознание №82/2006 г. по описа на ГД „БОП“ - НСП срещу ищеца М. Н., е с продължителност 8 години, 11 месеца и 2 дни.

С решение № 174 от 07.11.2016 г. на ВКС, второ НО, протестираната от прокурор от АП София оправдателна присъда № 22 от 09.11.2015 г. на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, 4-ти въззивен състав, постановена по внохд № 219/2014 г. на САС е оставена в сила./ Поради това настоящият състав на СГС намира, че е налице хипотезата на чл. 2, ал.1, т.3, предл. първо от ЗОДОВ.

Незаконността на обвинението, произтичаща от оправдаването на ищеца по повдигнатото обвинение, съставлява основание за носене на имуществена отговорност от държавата в лицето на нейните правозащитни органи по чл. 2, т.3 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца вреди, доколкото такива са настъпили като пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение.

Анализът на събраните доказателства обосновава извод, че ищецът е претърпял неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение и подлежат на обезщетяване от ответника Прокуратура на РБ, на основание чл. 2, ал.1, т.3, предл.1 от ЗОДОВ. Съгласно утвърдената практика на ВКС, съдът приема, че на обезщетяване подлежат неимуществените вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането и техният размер се определя според вида и характера на упражнената процесуална принуда, както и от тежестта на уврежданията. Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществения критерий за справедливост. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този смисъл справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а тя се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики- характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст на увредения, обществено и социално положение./вж. Решение № 117 от 4.05.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4754/2015 г., IV г. о., ГК/

По отношение на второто обвинение срещу ищеца за извършване на престъпления по чл.212, ал.5, вр. с ал.3, пр.2, вр. ал.1, пр.1 , вр. с чл. 20, ал.2, 3 и 4 и чл. 26 от НК, се установи, че с определение от о.с.з. на 01.03.2021г. постановено по ВНОХД № 434/2020 г. по описа на АСНС, е прекратено наказателното производство водено срещу М. Н., за извършено престъпление по чл. 321, ал. 1 от НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателно преследване. При така установените факти, претенцията за обезщетение поради незаконно обвинението свързано с

документна измама е неоснователна, тъй като наказателното производство спрямо ищеца е било прекратено на основание чл. 24, ал.1, т. 3 НПК, поради изтичане на абсолютна давност./В този см. указанията по т.8 от ТР №3/22.04.2005г. по т.д.№ 3/2004г. на ОСГК на ВКС, Определение № 595/, 30.05.2017г. по гр. д. № 4640/ 2016 г. на ВКС, четвърто ГО/ *Отговорността на държавата за вреди може да бъде ангажирана само в случаите, когато държавното обвинение е извършило процесуални действия срещу лицето след изтичане на давността или в случаите, когато обвиняемия е поискал продължаване на наказателното производство и бъде оправдан с влязла в сила присъда.* При събраните доказателства, че производството срещу ищеца М. Н. е прекратено поради изтичане на абсолютна давност, без той да е поискал продължаването му и да е оправдан като невиновен от съда, извършените спрямо него процесуално-следствени действия са законни, което обуславя неоснователност на претенцията за неимуществени вреди от това обвинение.

При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди в резултат на обвинението, по което ищецът е оправдан с в.с. присъда, съдът следва да вземе предвид тежестта на повдигнатото обвинение, продължителността на наказателното преследване, вида и продължителността на наложената мярка за неотклонение, данните за личността на ищеца, с оглед на това доколко повдигнатото обвинение за деяние, което не е извършил, му се е отразило негативно, както и всички други обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания /Решение № 223 от 04.07.2011 г. на ВКС по гр.д. № 295/2010 г., IV г.о., ГК./. От събраните по делото писмени доказателства се установява, че на ищеца е повдигнато обвинение за извършено престъпление, по което е оправдан с влязла в сила присъда. Наказателното производство във всичките му фази е продължило от привличането на ищеца като обвиняем на 12.07.2007г. до 07.11.2016г., когато след решение №174 от 07.11.2016 г. на ВКС, второ НО, е потвърдена оправдателната присъда. В хода на производството са били взети мярка за неотклонение – „задържане под стража“ в периода от 13.02.2007г. до 15.06.2007г. общо 4 месеца и 2 дни, "парична гаранция" и „забрана за напускане на страната“ в периода 13.02.2007г. – 01.07.2008г., във връзка с повдигнатото обвинение. Допуснати са обезпечителни мерки – запор и възрана върху имущество на ищеца.

Доказването на вредите и на причинно-следствената връзка между тях и незаконното обвинение, съгласно правилото на чл.154 от ГПК е изцяло в тежест на ищеца, сезирал гражданския съд с иск за заплащане на обезщетение по реда на ЗОДОВ.

В настоящия случай ищецът е бил привлечен като обвиняем за извършено престъпление по чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК на 13.02.2007г., като производството срещу него продължило до 07.11.2016г., когато_ с решение № 174 от 07.11.2016 г. на ВКС, второ НО,

протестираната от прокурор от АП София оправдателна присъда № 22 от 09.11.2015 г. на Софийския апелативен съд, наказателно отделение, 4-ти въззивен състав, постановена по внохд № 219/2014 г. на САС е оставена в сила

Общо периода на наказателно производство с обвинения за престъпление по чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК - дознание № 134/2007 г. по описа на ГД „ДП“-МВР, пр. пр. № 14 076/2007 г. по описа на СГП, което е образувано, чрез отделяне на материали от прокурорска преписка № 9640/2006 г., по описа на СГП, дознание №82/2006 г. по описа на ГД „БОП“ - НСП срещу ищеца М. Н., е с продължителност 8 години, 11 месеца и 2 дни.

Предвид изложеното решаващият състав приема, че е налице хипотезата на чл. 2, ал.1, т.3, предл.1 от ЗОДОВ.

Незаконността на обвинението, произтичаща от оправдаването на ищеца по повдигнатото обвинение чл. чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК, съставлява основание за носене на имуществена отговорност от държавата в лицето на нейните правозащитни органи по чл. 2, т.3 от ЗОДОВ за обезщетяване на претърпените от ищеца вреди, доколкото такива са настъпили като пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение.

Анализът на събраните доказателства обосновава несъмнен извод, че ищецът Венев е претърпял неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от незаконното обвинение и подлежат на обезщетяване от ответника Прокуратура на РБ, на основание чл. 2, ал.1, т.3, предл.1, вр. чл. 4 от ЗОДОВ. При определяне на размера на дължимото обезщетение съдът следва да вземе предвид възрастта на ищеца – 37 г. /към момента на привличането му като обвиняем/, тежестта на повдигнатото обвинение – по чл. 253, ал.5 НК /изпиране на пари/, наказуемо с лишаване от свобода от 5 до 15 години, продължителността на наказателното преследване – 8 години, 11 месеца и 2 дни/ извън разумната продължителност;/ вида на наложените мерки за неотклонение – „задържане под стража“ – в периода от 4 месеца и 2 дни, "парична гаранция" и „забрана за напускане на страната“, данните за личността на подсъдимия – образован бизнесмен, с международни търговски контакти, с оглед на това доколко повдигнатото обвинение за деяние, което не е извършил, се е отразило негативно на психиката му, на контактите и социалния му живот, както и всички други обстоятелства, имащи отношение към претърпените морални страдания /Решение № 223 от 04.07.2011 г. на ВКС по гр.д. № 295/2010 г., IV г.о., ГК/. От обсъдените свидетелски показания на свид. М. и свид. Х.. се установява, че повдигането на обвинение е причинило на ищеца стрес, притеснения, безпокойство, социална изолация, проблеми в семейството, в ежедневието и в бизнеса. Съдът съобрази още и негативното отражение на продължителното наказателно преследване върху здравето на ищеца. От заключението на СМЕ с в.л. д-р М. се установи, че преживения стрес е един от факторите, които е допринесъл за възникването на артериална хиперТ.я през 2007г. От приетото заключение на СМЕ с в.л. д-р М. М. се установи още, че повечето от заболяванията /сърдечни – хиперТ.я и ИБС, обменни – подагра, и на гастро – интестиналния тракт/ са установени от преди наказателните производства, но стресът е довел до по-тежко протичане на заболяванията на ищеца.

Следва да се вземе предвид и обстоятелството, че в случая, образуваното наказателно производство се е отразило негативно на ищеца и в професионален план, на авторитета и служебната му репутация. Преценявайки тези обстоятелства, както и накърняването на всички права и неимуществени блага- чест, достойнство, право на

добро име, право на свобода, право на свободно придвижване и др., които са нарушени от неоснователно упражнената държавна принуда във връзка с незаконно обвинение за извършено престъпление настоящият състав намира, че следва да се определи обезщетение за неимуществени вреди в размер на 25 000 лева, което е справедливо и достатъчно да ги репарира, без да става източник на неоснователно обогатяване за ищеца.

При определяне на размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди съд приема, че на обезщетяване подлежат неимуществените вреди, които са в пряка причинна връзка с увреждането и техният размер се определя според вида и характера на упражнената процесуална принуда, както и от тежестта на уврежданията. Съобразно разпоредбата на чл. 52 ЗЗД размерът на обезщетението за неимуществени вреди трябва да е съобразен с обществения критерий за справедливост. Неимуществените вреди нямат парична оценка, поради което обезщетението за тях се определя по вътрешно убеждение от съда. Справедливостта, като критерий за определяне паричния еквивалент на моралните вреди, включва винаги конкретни факти, относими към стойността, която засегнатите блага са имали за своя притежател. В този смисъл справедливостта по смисъла на чл. 52 ЗЗД не е абстрактно понятие, а тя се извежда от преценката на конкретните обстоятелства, които носят обективни характеристики-характер и степен на увреждане, начин и обстоятелства, при които е получено, последици, продължителността и степен на интензитет, възраст на увреждения, обществено и социално положение/ така Решение № 117 от 4.05.2016 г. на ВКС по гр. д. № 4754/2015 г., IV г. о., ГК, Решение № 242 от 13.11.2012 г. по гр. д. № 19/2012 г., Г. К., III Г. О. на ВКС/ Следва да се отбележи, че размерът на обезщетението е съобразен с критерия за справедливост по чл. 52 ЗЗД, който включва освен обективно установените по делото факти *и обществената мяра за справедливост*, като в случая, съдът съобрази, обективното уронване на престижа на България, в резултат на добилата широка публичност дейност по незаконосъобразно усвояване на европейски средства по САПАРД - предприсъединителна програма на ЕС.

С оглед изложеното, съдът намира, че адекватен размер на обезщетението за претърпените от ищеца доказани неимуществени вреди от незаконно обвинение, е такъв от 25 000 лв., като сумата е определена глобално съобразно задължителните указания по т.11 от ТР №3/22.04.2005г. на ОСГК на ВКС, който отговаря в най-пълна степен на критерия за справедливост, а за разликата над този размер до пълния предявен размер от 500 000 лв. искът за обезщетение за неимуществени вреди следва да бъде отхвърлен, като неоснователен.

По имуществените вреди:

В т. 11 от Тълкувателно решение № 3/22.04.2005 г по т. д № 3/2004 г. на ОСГК на ВКС е прието, че обезщетението за имуществени вреди се определя с оглед особеностите на всеки конкретен случай и при наличие на причинна връзка с незаконните актове на правозащитните органи. В решение № 54/13.06.2017 г. по гр. д № 2755/2016 г. на ВКС, III ГО, е прието, че пропуснатата полза също подлежи на обезщетяване при това условие, като приход за имуществото на пострадалия, който не се е осъществил заради непозволеното увреждане. Приходът не трябва да е случайна, а закономерна последица от установените по делото обстоятелства, да е обективно, а не само субективно очакван като увеличение на имуществото и получаването му при нормални обстоятелства да е било осуетено от незаконните действия на органите по

чл. 2 ЗОДОВ. Това означава осъществяването на прихода да е реално и сигурно (решение № 156/29.11.2010 г. по т.д. № 142/2010 г.), като свързано с конкретните обстоятелства. Пропуснатата полза е елемент от фактическия състав, пораждащ правото на обезщетение. Поради това и при липса на изрично установена в закона презумпция за настъпването ѝ, пропуснатата полза не се предполага, а следва да бъде доказана в процеса. Съгласно разясненията в ТР № 3/12.12.2012 г. на ОСГТК на ВКС, установяването на пропуснатата полза при договор се основава на предположение за състоянието, в което имуществото на кредитора би се намирало, ако длъжникът беше изпълнил точно задължението си, съпоставено с имуществото му към момента на неизпълнението. Когато пропуснатата полза се основава на очаквано получаване на възнаграждение по изпълнен договор, от значение са причините за неизпълнението и дали същото е било осуетено от незаконните действия и актове на органите по чл. 2 ЗОДОВ. Според указанията по в ТР №3 /13.01.2023г. по т.д.№3/2021 на ОСГТК на ВКС причинените от деликт пропуснати ползи трябва да бъдат доказани със сигурност, както трябва да бъдат доказани със сигурност пропуснатите ползи, причинени от неизпълнение на договорно задължение.

Сигурност при установяването на пропуснатата полза ще има ако от обстоятелствата преди тази намеса не следва извод за друга пречка пред изпълнението, предвид поведението на страните по договора, волята им, нормалното развитие на договорните отношения и добросъвестността.

В конкретния случай, ищецът претендира имуществени вреди възлизащи на сумата 28 695.33лв. пропуснато трудово възнаграждение в периода от13.02.2007г. до 15.06.2007г., когато поради наложена мярка „задържане под стража“ ищецът не е изпълнявал трудови задължения, както и имуществени вреди в размер на 13 634 496.97лв. - пропуснатата полза от неполучени трудови възнаграждения в периода 06.08.2010г./датата на уволнение/ до 24.08.2020г.

Доказана пропуснатата възможност за увеличение на имуществото е налице например в случаите, когато е установена невъзможност на работника или служителя да се яви на работа по съществуващо трудово правоотношение поради наложената му ограничителна мярка за неотклонение - задържане под стража, домашен арест, забрана за напускане пределите на страната, когато мястото на работа е в чужбина. В тези случаи е налице доказана възможност за реализиране на трудови доходи, която обаче е пропусната именно поради наложената мярка за неотклонение. За периода, през който увреденият е бил в обективна невъзможност да полага труд по валидно трудово правоотношение в резултат на подобна наложена мярка за неотклонение по наказателното производство, причинната връзка между вредата и незаконното обвинение е доказана. В периода в който ищецът е бил с мярка за неотклонение „задържане под стража“, същия е бил именно в обективна невъзможност да реализира трудов доход, поради което искът за обезщетение за имуществени вреди в размер на 28 695.33 лева, пропуснато трудово възнаграждение в периода от13.02.2007г. до 15.06.2007г. е основателен и доказан по размер./Закл. на ССЧЕ/

Относно предявения иск за имуществени вреди от 13 634 496.97 лева, представляваща пропуснати ползи от заплати, в периода 06.08.2010г./датата на освобождаването на ищеца със Заповед №88/06.08.2010г./ до 24.08.2020г., съдът намира тази претенция за недоказана. Тъй като пропуснатата полза представлява реална, а не хипотетична вреда, това предположение винаги трябва да се изгражда на доказана възможност за сигурно увеличаване на имуществото и не може да почива на общо логическо допускане за закономерно настъпване на увеличаването. Съгласно

правилото на чл.154, ал.1 ГПК за разпределение на доказателствената тежест, всяка една от страните в производството трябва да докаже фактите и обстоятелствата, на които основава изгодните за себе си искания и възражения, съответно да понесе неблагоприятните последици от недоказването им. В случая не бе установено със сигурност пропуснатата полза в резултат на уволнение, поради незаконно обвинение. С влязло в законна сила решение от 25.03.2011г. постановено по гр.д.№ 43170/ 2010г. на СРС, ГО, 67 състав са отхвърлени предявените от М. А. Н. срещу „П.“ АД, иски с правно основание чл.344, ал.1, т.1 КТ за отмяна на уволнението извършено със Заповед №88 /06.08.2010г. на изп. директор на „П.“ АД, тъй като уволнителната заповед е симулативна и предназначена да създаде привидно правно състояние на прекратено трудово правоотношение. Обсъденото обосновава извода за неоснователност на исковите за заплащане на обезщетения за имуществени вреди под формата на пропуснати ползи за процесния период след уволнението на ищеца, доколкото съдът е установил симулативност на уволнението на ищеца извършено със Заповед №88 /06.08.2010г. на изпълнителния директор на „П.“ АД.

С оглед изложеното искът за обезщетение за имуществени вреди следва да бъде уважен до размера от 28 695.33 лева и отхвърлен до пълния предявен размер от 13 663 192.23 лева.

По акцесорния иск с пр. основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД:

Отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи по чл. 2, ал.1, т.2 от ЗОДОВ възниква от момента на влизане в сила на оправдателната присъда - с случая 07.11.2016г., от който момент вземането за обезщетение за вреди става изискуемо, както е прието и в т.4 от ТР № 3 от 22.04.2005 г. по т. гр. д. № 3/2004 г., ОСГК на ВКС.

Основателно е възражението на ответната страна за това, че част от лихвите за забава са погА.и по давност. Съгласно разпоредбата на чл. 111б. "в" от ЗЗД с изтичане на тригодишна давност се погасяват вземанията за наем, за лихви и за други периодични плащания. В случая искът е предявен на 05.11.2021г. след повече от три години от началната дата на възникване на вземането за лихви, 07.11.2016г. от която датата е влязла в сила оправдателната присада. Ето защо, акцесорните вземания за лихва следва да се считат погА.и за периода от 07.11.2016 г. до 05.11.2018 г., т. е. за периода, предхождащ 3-годишния период преди завеждането на исковата молба. Следователно, законна лихва върху присъдените обезщетения следва да се присъди от 06.11.2018 г.

По разноските:

Ищецът претендира направените по делото разноски в размер на 171 461,14лв., в т.ч. за заплатена държавна такса в размер на 10лева, както и 169 651,14лв. платено адвокатско възнаграждение по договор за правна помощ от 17.12.2021г., сумата 1800лв. – депозит за ССЧЕ и за СМЕ./Списък по чл.80 ГПК на л.543, том 4 от делото/ На основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца разноски, съразмерно с уважената част от иска в размер на 650, 04лева.

Направеното от ответника в хода на устни състезания възражение по чл.78, ал.5 ГПК за прекомерност на претендираното от ищеца като разноски адвокатско възнаграждение е неоснователно, тъй като същото е съобразено с минимума предвиден в чл.7, ал.2, т.8 от Наредба №1 от 09.07.2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

По изложените съображения, Софийски градски съд, ГО, I – 7 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес гр.София, бул.“Витоша“ №2 да **заплати** на **М. А. Н. ЕГН *******, с адрес гр.София, ул.“*****“ №**** на основание чл. 2, ал.1, т.3, пред. 1 от ЗОДОВ, сумата в размер на **25 000лв.**, представляваща обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в резултат на незаконно обвинение в престъпление по чл.321, ал.3, вр. ал.2, вр. ал.1 и по чл. 253, ал.5, вр. ал.3 ,т.2 вр. с ал.1,вр. с чл. 20 от НК, за което ищецът е бил оправдан с в.с. Решение № 174 от 07.11.2016 г. на ВКС, второ НО, **ведно** със законна лихва върху главницата считано от 06.11.2018 г. до изплащането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над 25 000лв. до пълния претендиран размер от 500 000лв., като неоснователен, както и претенцията за законна лихва за периода от 07.11.2016 г. до 05.11.2018 г.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес гр.София, бул.“Витоша“ №2 да **заплати** на **М. А. Н. ЕГН ******* на основание чл. 2, ал.1, т.3, пред. 1 от ЗОДОВ, сумата в размер на **28 695.33** лева, представляваща обезщетение за имуществените вреди, представляващи пропуснато трудово възнаграждение в периода от 13.02.2007г. до 15.06.2007г., когато поради наложена мярка „задържане под стража“ , **ВЕДНО** със законна лихва върху главницата считано от 06.11.2018 г. до изплащането, като **ОТХВЪРЛЯ** иска за обезщетение за имуществени вреди за разликата над присъдените 28 695.33 лева, до пълния претендиран размер от **13 663 192.23 лв.**, като неоснователен, както и претенцията за заплащане на законна лихва за периода от 07.11.2016 г. до 05.11.2018 г.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България да **заплати** на **М. А. Н. ЕГН *******, на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ сума в размер на **650, 04лева** разноски пред СГС.

Присъдените на ищеца суми могат да бъдат заплатени по банкова сметка посочена л.24 от делото.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред САС в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски градски съд: _____